

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:

Kfv.II.37.800/2022/9.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Szilas Judit előadó bíró
Dr. Bögös Fruzsina bíró
Dr. Figula Ildikó bíró
Dr. Kovács András bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Lak Edit egyéni ügyvéd
(cím2)

Az alperes:

Építési és Közlekedési Miniszter
(1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)

Az alperes képviselője:

Dr. Veres Ildikó kamarai jogtanácsos

A per tárgya:
határozat felülvizsgálata

közigazgatási bírság ügyben hozott közigazgatási

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék
7.K.700.890/2022/18. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

– a Fővárosi Törvényszék 7.K.700.890/2022/18. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja;

– megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felperesnek 130.000 (százharmincezer), az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes üzemeltetésében lévő, N. forgalmi rendszámú közúti járműből és X. forgalmi rendszámú pótkocsiból álló járműszerelvényt 2021. augusztus 30. napján 20 óra 04 perckor a Nemzeti Tengelysúlymérő Rendszer (a továbbiakban: TSM rendszer) hitelesített mérőműszere a Gy3J – M7 Zamárdi (110.8 km) jobb oldal, GPS koordináta: 4652.878, 1759.136 mérési helyszínen található mérőponton ellenőrizte és a jármű áthaladásakor megállapította, hogy a járműszerelvénynek a mérőeszköz üzemelési hibahatárával korrigált mért össztömege 40.300 kg volt. A járműszerelvény Orosháza felrakóhelyről Jalzabet (Horvátország) lerakóhely viszonylatában szállított üvegárut és az ellenőrzés napján több mérési ponton is áthaladt.

[2] Az elsőfokú hatóság a 2021. szeptember 3. napján kelt TSM/N1/00/9/07825/01/2021. számú határozatával a felperest 50.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, indokolásában megállapítva, hogy a mérés időpontjában a járműszerelvény össztömege meghaladta a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést, tengelycsoport-terhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló 36/2017. (XI. 18.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 2. § (1) bekezdésében meghatározott maximális értéket, a túlterhelten való közlekedésre felperes közútkezelői hozzájárulással nem rendelkezett.

[3] A felperes fellebbezése alapján eljáró jogelőd alperes a 2021. november 11. napján kelt MHF/118535/2021-ITM. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában kifejtette, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján megállapításra került, hogy a felperes üzemeltetésében lévő járműszerelvény túlterhelten közlekedett, ezért a közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól, valamint a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben az egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény 2. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazása feltételeinek hiányában közigazgatási bírságot kellett kiszabni. Ennek mértéke a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről szóló 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdése és 4. számú melléklete alapján került meghatározásra.

[4] Hangsúlyozta, hogy a méréshez használt mérőeszköz a mozgásban lévő közúti járművek tengelyterhelésének mérésére szolgáló mérőeszközök méréstechnikai követelményeiről szóló 22/2007. (VIII. 17.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) előírásainak megfelelően került telepítésre és hitelesítésre. A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Mérésügyi tv.) 13. § (3) bekezdése alapján a hitelesített mérőeszköz hibátlanságához törvényi vélelem fűződik. A járműszerelvény kerékterheléseinek mérésére a NTR-be tartozó mérőpont, a mérésügyi szerv által hitelesített dinamikus mérlegen került sor. Az elsőfokú határozatban szereplő össztömegadat e kerékterhelésekből a Mérésügyi tv. alapján származtatott érték, így a mérési eredmény joghatás kiváltására alkalmas volt.

[5] Kifejtette, hogy a felperes által csatolt dokumentumok (CMR fuvarlevél, átvételi jegy, forgalmi engedély) nem voltak alkalmasak annak igazolására, hogy a hatósági mérés időpontjában a járműszerelvénnyel nem közlekedett túlsúlyosan, ugyanis önmagában egy másik hiteles mérleg által felvételezett, de nem a mérés időpontjában készült mérési eredmény erre nem alkalmas. A megállapított jogsértésért való felelősség körében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 21. § (1) bekezdés d) pontjában és (3b) bekezdésben foglaltak megsértésére hivatkozott, megjegyezve, hogy az üzemeltető nem élt a Kkt. 21/A. §-ban szabályozott kimentés lehetőségével.

[6] A felperes a jogelőd alperes határozatával szemben keresettel élt, amelyre figyelemmel a jogelőd alperes a határozata indokolását a 2022. február 14. napján kelt MHF/9320-1/2022-ITM. számú határozatával módosította. A módosító határozata indokolásában hivatkozott a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést, tengelycsoportterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló 36/2017. (IX. 18.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 5. § (2)-(3) bekezdéseire, miszerint az ellenőrzés történhet statikus vagy dinamikus méréssel is. Hangsúlyozta, hogy az érintett mérőpont hitelességét a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal által 2019. november 14. napján kiállított Hitelesítési Bizonyítvány igazolja, amely két évre szól. Kiemelte, hogy a Mérésügyi tv. 13. § (3) bekezdése alapján a hitelesített mérőeszköz hibátlanságához törvényi vélelem fűződik és az elsőfokú hatóság a mérési eredmény esetében már a hibahatárral korrigált értéket vette figyelembe, ezért e tekintetben mérési pontatlanság sem merülhet fel.

[7] Kifejtette, hogy az eljárás alapját képező méréstől eltérő időpontban, eltérő körülmények közötti mérés nem alkalmas arra, hogy igazolja, hogy a járműszerelvénnyel nem közlekedett túlsúlyosan. A járműszerelvénnyel megtett útvonalat vizsgálva rögzítette, hogy az ellenőrzés napján csak az M7 Zamárdi mérőpont volt objektív üzemmódba kapcsolva, ahol a méréseket a Magyar Közút Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: MK Zrt.) végzi. Kiemelte, hogy a fuvarlevélen, illetve a forgalmi engedélyeken nem került feltüntetésre a járműszerelvénnyel ellenőrzéskori össztömegének mértéke, így azok eleve nem voltak alkalmasak a járműszerelvénnyel felperes által hivatkozott 39.858 kg bruttó össztömegének igazolására.

A kereseti kérelem és védírat

[8] A felperes a keresetét a módosított határozatra is kiterjesztve kérte a jogelőd alperes módosított határozatának megsemmisítését, hivatkozva arra, hogy a határozat jogszabálysértő, mert a megjelölt mérési helyen nem megfelelő adat került rögzítésre. Állította, hogy a megelőző eljárás során általa csatolt CMR fuvarlevél és a forgalmi engedély együttesen tanúsítják a járműszerelvénnyel össztömegének valós adatát, ami mindösszesen 39.858 kg volt. Hangsúlyozta, hogy a járműszerelvénnyel a felrakóhelyről kiállva több útdíjfizető, illetve ellenőrző kapukon haladt át és a határozatban szereplő helyen kívül egy alkalommal sem került össztömegsúly túllépés rögzítésre.

[9] A bírság alapjául szolgáló mérést a hatóság további vizsgálat nélkül nem fogadhatta volna el, szükséges lett volna a további mérőpontok, illetve a mérőhely méréseinek vizsgálata. Az általa megadott járműszerelvénnyel össztömeg és az érintett mérési ponton lévő mérés közötti 442 kg eltérés a sofőr súlyával, illetőleg a poggyásza tömegével nem indokolható. Eljárási jogszabálysértésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. §, 62. § és 81. § megsértésére, anyagi jogszabálysértésként a Kkt. 21. § (1) bekezdés d) pontjának megsértésére hivatkozott.

[10] A jogelőd alperes védíratában a határozatában foglalt indokait fenntartva a kereset elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[11] A törvényszék ítéletével a jogelőd alperes módosított határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Indokolásában az Ákr. 62. § (1) és (4) bekezdéseiben, a Mérésügyi tv. 13. § (2)-(3) bekezdéseiben foglaltakat felhívva kifejtette, hogy a keresettel összefüggésben elsődlegesen a közigazgatási hatóság tényállás tisztázási kötelezettségéről kellett állást foglalnia. Hangsúlyozta, hogy az eljárás során nem volt vita abban a kérdésben, hogy a mérőponton lévő mérőeszköz hitelesítése megtörtént, és az sem, hogy a bírság kiszabás alapjául szolgáló mérést megelőzően, valamint azt követően az érintett járműszerelvény több mérőponton is áthaladt.

[12] Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási eljárás során lehetőség van annak a bizonyítására, hogy a megengedett legnagyobb össztömeg túllépésére – a mért adattal szemben – nem került sor, a Korm. rendelet 9. § (4) bekezdése lehetőséget biztosít az ügyfél számára bizonyítási indítvány előterjesztésére. A formállogika szabályai alapján arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben a jármű túlsúlyosan közlekedett, azt már az első mérőkapun történő áthaladáskor észlelnie kellett volna az alperesnek. Amennyiben pedig az útvonal szerinti első mérőkapu nem volt bekapcsolva, akkor a következő kapuknak kellett volna a túlsúlyt jeleznie. Aggályosnak tartotta azt a körülményt, hogy a mérési helyet megelőző és a perbeli mérést követő három ponton nem jeleztek túlsúlyt.

[13] Az alperessel egyetértve kifejtette, hogy a közlekedési előírások megszegése általában a konkrét időponthoz és helyszínhez köthető, így a tényállást csak erre vonatkozóan kell tisztázni, álláspontja szerint ugyanakkor jelen esetben értékelni kellett azt a körülményt, hogy az adott útvonalon menet közben a jármű össztömege gyakorlatilag változatlan, illetve az üzemanyag felhasználásával párhuzamosan csökken, ezért az útvonal egy korábbi pontjához képest a járműszerelvény tömegnövekedése nem, vagy csak egészen kivételesen fordulhat elő. E körülmények miatt a felperesnek a bírósági eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványait a tényállás szempontjából relevánsnak értékelve megállapította, hogy a bizonyítás lefolytatása az elsőfokú hatóság hatáskörébe tartozik.

[14] Hangsúlyozta, hogy a hivatalból induló eljárásoknál a tényállás tisztázási kötelezettség a hatóságot terheli. Nem vitatott, hogy a mérés hitelességére törvényi vélelem áll fenn, azonban a felperes által csatolt okirati bizonyítékok és konkrét tényelődadás tükrében – figyelemmel az Ákr. 62. § (4) bekezdésében foglalt szabad bizonyításra – az alperes kötelezettsége volt e körben a tényállás felderítése. Ennek ellenére nem tisztázta, hogy a felperes mely ellenőrzési pontokon haladt át és pontosan mely ellenőrzési helyek voltak objektív üzemmódba kapcsolva. Azt sem fejtette ki, hogy az objektív üzemmód alatt mit ért és nem egyértelmű, hogy mely mérési helyeken volt ellenőrzés az érintett napon és időpontban.

[15] A megismételt eljárásra előírta annak tisztázását, hogy a felperes üzemben tartásában lévő járműszerelvény mely mérési pontokon haladt át, ezen helyeken milyen súlymérés történt. Leszögezte, hogyha valamely bizonyíték beszerzése az eltelt időre figyelemmel nem lehetséges, annak hiányát a felperes terhére nem lehet értékelni. Amennyiben a hatóság a tényállás tisztázási kötelezettségének az adattörlésre tekintettel már nem tud eleget tenni, ennek következményét az eljárás során kell értékelni és dönteni az eljárás lefolytatásáról vagy megszüntetéséről. Leszögezte, hogy amennyiben a tömegnövekedés útközbeni bekövetkezését alátámasztó bizonyíték nem áll rendelkezésre és a megengedett legnagyobb össztömeg túllépése más mérőponton sem igazolt, a közigazgatási bírság kiszabására nincs lehetőség.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[16] A jogelőd alperes a jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását kérte. A

felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ac) alpontjai alapján kérte, hivatkozva arra, hogy a jelen ügyben elfoglalt állásponttól eltérő álláspontra helyezkedett a Fővárosi Törvényszék számos hasonló tényállású ügyben és az elsőfokú bíróság ítélete az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő. Állította, hogy a törvényszék a határozat elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítésével megsértette a Kp. 89. § (1) bekezdését, iránymutatása pedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdésébe, 279. § (1) bekezdésébe, 346. § (4) bekezdésébe és a Kp. 86. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[17] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az Ákr. 62. § (1) bekezdésére hivatkozással a tényállás tisztázatlansága körében iratellenes és a megelőző eljárás során rendelkezésre álló bizonyítékokat jogszabálysértően értékelte. E körben hivatkozott az ítélet [15]-[16] és [25] bekezdéseire. Kiemelte, hogy iratellenes azon ítéleti megállapítás, miszerint az alperes a felperesi jármű mérőpontokon történő áthaladását és az ezzel összefüggő súlymérést nem vizsgálta. Ennek vizsgálatát ugyanis a módosított határozat 3. oldal 5. bekezdése egyértelműen tartalmazza, ahol megállapításra került, hogy a felperesi jármű által megtett útvonalon található mérőpontok közül egy kivételével egyik sem volt objektív üzemmódba bekapcsolva, vagyis ezeken a pontokon a Kkt. 21. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott objektív felelősség megállapítására alkalmas mérést nem végeztek. A törvényszék logikai érvelése sem helytálló, mivel nem volt e mérési helyet megelőzően olyan objektív üzemmódba bekapcsolt mérőkapu, ami lehetővé tette volna, hogy a túlsúlyt ezen mérést megelőzően a hatóság észlelje.

[18] Álláspontja szerint a törvényszéknek a Mérésügyi tv.-re történő hivatkozása ellentmondásos, ugyanis egyrészt a védekezését elfogadva megállapította, hogy nem volt köteles a mérőeszköz tekintetében a mérésügyi hatóságot szakhatóságként megkeresni, ugyanakkor ítéletében mégis a terhére róta, hogy a tényállás tisztázásához a mérésügyi hatóság „megkerülése sem volt elfogadható”. Hangsúlyozta, hogy a Mérésügyi tv. 13. § (2) bekezdésére figyelemmel a felperesnek az M7 Zamárdi mérőpont mérési eredményének a vitatása nem tette automatikusan kétségesse a mérőeszköz rendeltetésszerű működését és erre a felperes által csatolt bizonyítékok sem voltak erre alkalmasak.

[19] Kiemelte, hogy a közigazgatási eljárásban ezzel összefüggésben csatolt okirati bizonyítékokat (CMR fuvarlevél, átvételi jegy, forgalmi engedélyek), az elsőfokú bíróság megállapításával szemben már megvizsgálta és ezzel kapcsolatos álláspontját a módosító határozata 3. oldal 6. bekezdésétől a 4. oldal 4. bekezdéséig részletesen rögzítette is, vagyis a felperes által perben csatolt bizonyítékokat értékelte.

[20] Álláspontja szerint jogsértő a törvényszék új eljárásra adott iránymutatása is, miszerint amennyiben a tömegnövekedés útközből történő bekövetkezését alátámasztó bizonyíték nem áll rendelkezésre és más mérőponton a megengedett legnagyobb össztömeg túllépése nem igazolt, akkor közigazgatási bírság kiszabására nincs lehetőség. Ugyanis ebből az következik, hogy amennyiben nem volt más objektív bekapcsolt mérőpont, a Kkt. 21. § (3b) bekezdés szerinti objektív felelősségre vonatkozó rendelkezés nem lenne alkalmazható.

[21] Jogsértő az is, hogy a törvényszék az elsőfokú hatóságot kötelezte új eljárás lefolytatására annak ellenére, hogy esetében semmilyen jogsértést nem állapított meg. E körben hangsúlyozta, hogy az elsőfokú hatóság a Kkt. 21. § (3b) bekezdése alapján a TSM rendszerből átvett kötelező erejű okirati bizonyítéknak minősülő adatokra alapítva hozza meg a döntését, az elsőfokú hatóságnak további tényállás tisztázási kötelezettsége nem keletkezett. A jogalkotó a tényállás további tisztázásának biztosítása érdekében vezette be a Korm. rendelet 9. § (4) bekezdés szerinti bizonyítási indítvány jogintézményét, így a tényállás

tisztázásának szükségessége csak az ügyfél bizonyítási indítványa, illetve fellebbezése előterjesztését követően merülhetett fel, amelyek értékelését azonban megfelelően elvégezte.

[22] Jogsértőnek tartotta végül a felperes számára megítélt perköltség összegéből a módosító határozattal szemben előterjesztett kereset készítésével felmerült költség jelen perben történő figyelembevételét, mert a módosító határozattal szembeni előterjesztett keresetlevele más számon visszautasításra került.

[23] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályban tartását kérte, hangsúlyozva, hogy az ítélet a Kúria Kfv.II.37.722/2021/7. számú – hasonló tényálláson alapuló – ítéletében foglaltaknak maradéktalanul megfelel. Kiemelte, hogy az objektív felelősség nem mentesíti a közigazgatási ügyekben eljáró hatóságokat a tényállás tisztázásának kötelezettsége alól és nem fordulhat elő, hogy a hatóság egyetlen mérési eredmény alapján, a mérőeszköz hitelességéhez fűződő törvényi vélelem mögé bújva, minden egyéb körülmény figyelmen kívül hagyásával automatikusan hozza meg a határozatát. A hatóságnak ugyanis a becsatolt okiratokat, bizonyítékokat meg kell vizsgálnia és további bizonyítás szükségessége esetén a bizonyítást le kell folytatnia. Hivatkozott e körben a TSM dinamikus mérése nemzetközi és belföldi tapasztalatairól szóló, a Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete által készített szakértői tanulmányra is.

[24] A más mérőpontokon történő áthaladás körében kiemelte, hogy a jogelőd alperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy a többi mérőállás valóban nem volt bekapcsolt állapotban. Miután a járműszerelvény gyakorlatilag átszelve a fél országot hat mérőponton is áthaladt, ennek bizonyítása a jogelőd alperest terhelte volna. Álláspontja szerint az általa csatolt forgalmi engedély, fuvarlevél, átvételi jegy, útvonal térkép alapján az alperesnek kellett volna az első- és másodfokú határozatokban, illetve módosító határozatban megállapított tényállást bizonyítani. Miután ezen okiratok az egyetlen ponton történt mérést megkérdőjelezték, az alperesnek a tényállás tisztázása érdekében meg kellett volna keresnie a mérésügyi hatóságot, mivel ezzel a mérési eredmény hitelessége és pontossága tisztázható lett volna.

[25] Érvelése szerint a törvényszék új eljárásra vonatkozó iránymutatása is helytálló, ugyanis a hivatkozott másik kúriai ügyben egyértelműen megállapításra került, hogy a tachográf eszköz adatállománya alapján az is tisztázható, hogy megállás nélkül közlekedett-e a járműszerelvény a fuvarozás során. Amennyiben a szerelvény az érintett útvonalon nem állt meg, úgy nyilvánvalóan tömegváltozás sem jöhetett létre.

[26] Megjegyezte, hogy a törvényszék ítéletében nemcsak a jogelőd alperes, hanem az elsőfokú hatóság jogszabálysértését is állította, ezért helytálló az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezése. Érvelése szerint a perköltség körében is jogszerűen rendelkezett az elsőfokú bíróság, miután a módosító határozattal szemben éppen az alperesi jogorvoslati tájékoztatás okán terjesztett elő külön keresetet, ezzel pedig az alperes többletköltséget okozott számára.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

[28] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül azzal, hogy a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs, a Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.

[29] A Kúria mindenképp rögzíti, hogy jelen ügyben a felperes által hivatkozott Kfv.II.37.722/2021. számú ügyben elfoglalt jogi álláspont két okból sem volt irányadó. Egyrészt a fenti ügy felperese a járműszerelvény túlsúlyának cáfolatára vonatkozó bizonyítékait csak a peres eljárás során csatolta és ezzel összefüggésben az alperes által

hivatkozott Kp. 78. § (4) bekezdés megsértését kellett elsősorban vizsgálni, másrészt a közzétett döntésben a felperes a felrakodáskori mérésre és ezen időpontban a rakodótér plombával való lezárására, illetve a járműszerelvény végcéljánál lévő mérlegelésre is hivatkozott, amelyeknél túlsúly nem került megállapításra, ezért a tényállás részben eltérő volt.

[30] A felperes a keresetében a kiszabott közigazgatási bírsággal összefüggésben alapvetően arra hivatkozott, hogy a megjelölt mérési ponton a mérési eredmény hibás volt, mert az általa csatolt CMR fuvarlevél és forgalmi engedélyek együttesen tanúsítják a járműszerelvény össz tömegét, vagyis azt, hogy az a mérés időpontjában nem volt túlsúlyos. E körben arra is hivatkozott, hogy a túlsúly megállapításával érintett mérést megelőzően és a mérést követően több ellenőrző kapun kellett áthaladnia, ahol azonban túlsúly rögzítésére és jogkövetkezmény alkalmazására nem került sor. Állította, hogy a tényállást e körben a hatóság nem tisztázta annak ellenére, hogy a dokumentumokat már a megelőző eljárás során is előterjesztette.

[31] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a perben nem volt vitatott, miszerint az érintett mérőponton mérést végző eszköz a Mérésügyi tv. 6. §-a szerint a mérésügyi szerv által hitelesített joghatással járó mérést végzett és a túlsúly megállapítására a mérési hibahatár figyelembevételével került sor. A Mérésügyi tv. 13. § (3) bekezdése értelmében a hitelesített mérőeszközt az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy annak nincs a mérési eredményt befolyásoló hibája.

[32] E fenti rendelkezésekből következően a hiteles mérőeszközön mért mérésre tekintettel az elsőfokú közlekedési hatóság megalapozottan döntött a felperes bírságolásáról, mert a hitelesített mérőeszköz használata mellett az elsőfokú hatóság további bizonyítást nem volt köteles lefolytatni. Az elsőfokú határozat megállapításaival szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a mérés körülményeire vagy egyéb okra tekintettel a határozatban megjelölt mérési ponton mért eredmény a bírság kiszabás alapjául nem szolgálhat. A Kúria hangsúlyozza, hogy a közigazgatási bírság kiszabására egyetlen hiteles mérési eredmény alapján is sor kerülhet, ezért a másodfokú hatóságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által a fellebbezésben előadottak és a csatolt bizonyítékok e hiteles mérés cáfolatára alkalmasak voltak-e. Az elsőfokú bíróságnak pedig a Kp. 78 § (2) bekezdése értelmében a rendelkezésre álló bizonyítékok egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve történő értékelését kellett elvégeznie. Ennek során részletesen vizsgálnia kellett, hogy a megelőző eljárásban meghozott döntés mely tényeken és bizonyítékokon alapult és a felperes által felhozott bizonyítékokat a hatóság teljes körűen értékelte-e.

[33] Az elsőfokú hatóságnak a Korm. r. 9. § (4) bekezdése értelmében a bírság kiszabását megelőzően a felperest az eljárás megindításáról nem kellett értesítenie, a mérési eredmény alapján a határozatát bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozhatta meg és a felperes ezt követően élhetett a Kkt. 21/A. §-a szerinti kimentés, illetve 8 napon belül történő bizonyítási indítvány előterjesztésének lehetőségével, melyre vonatkozó tájékoztatást az elsőfokú határozat tartalmazta.

[34] A peres iratoknál rendelkezésre álló megelőző eljárás iratanyaga alapján megállapítható, hogy a felperes az elsőfokú határozat meghozatalát követően a CMR fuvarlevél és a forgalmi engedély csatolásával bizonyítási indítványt terjesztett elő az elsőfokú hatóságnál, amely a 2021. október 19-én kelt TSM/N1/00/8/07825/02/2021. számú végzéssel került elutasításra arra hivatkozással, hogy az alkalmatlan a megállapított jogsértés cáfolatára.

[35] A felperes a CMR fuvarlevelet, valamint a járműszerelvény forgalmi engedélyeit a fellebbezése mellékleteként is csatolta, mivel ezen dokumentumokkal, valamint azon

állításával, hogy az általa megtett útvonalon a több mérési hely ellenére további össztömegtúlsúly megállapítására nem került sor, kívánta cáfolni a határozatban foglaltakat. A jogelőd alperes az előterjesztett fellebbezés és az ahhoz csatolt bizonyítékok alapján került abba a helyzetbe, hogy az abban foglaltakat értékelje, melynek eleget tett, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok a hiteles mérőeszközön mért eredmény cáfolatára nem alkalmasak.

[36] Az elsőfokú bíróság ezért iratellenesen állapította meg, hogy a jogelőd alperes e dokumentumokkal összefüggésben semmilyen vizsgálatot nem végzett, tekintettel arra, hogy az MFH/118535/2021-ITM számú határozata 4. oldal utolsó két bekezdésében és az 5. oldal 1-3. bekezdésében, továbbá az MHF/9320-1/2022-ITM számú módosító határozata 3. oldal utolsó és 4. oldal 1-5. bekezdésében kitért ezen okiratok értékelésére, illetőleg azok hiteles mérés megdöntésére való alkalmatlanságára.

[37] A felperes a keresetében azt is állította, hogy miután a járműszerelvény több mérési ponton is áthaladt és túlsúly regisztrálására más mérési helyen nem került sor, ezért a mérési eredmény nyilvánvalóan téves. A jogelőd alperes ezzel összefüggésben – a felperes által megjelölt útvonalat nem vitatva – a határozatában arra hivatkozott, hogy a méréssel összefüggésben nem állapítható meg rendellenesség, mert a rendszer rendelkezik olyan tulajdonsággal, hogy ezt naplózza és ez esetben nem engedi a határozathozatalt (4. oldal 4. bekezdés), továbbá a módosító határozatában arra is hivatkozott, hogy az ellenőrzés napján csak az M7 Zamárdi mérőpont volt objektív üzemmódba kapcsolva (3. oldal utolsó előtti bekezdés).

[38] Az elsőfokú bíróság a jogelőd alperes által előadottakat figyelmen kívül hagyva a felperes által csatolt okiratok alapján abból a téves preconcepcióból indult ki, hogy a felperes üzemben tartásában lévő járműszerelvény súlya az elindulás időpontjához képest az általa megtett útvonal közben semmilyen körülmény között nem változhatott, ezért arra a téves következtetésre jutott, hogy ellenkező adatok hiányában, illetve az erre vonatkozó bizonyítás lehetetlensége esetén a közigazgatási bírság kiszabására nem kerülhetett volna sor.

[39] Az elsőfokú bíróság a felperes által CMR fuvarlevéllel, forgalmi engedéllyel megadott tömegadatokat tévesen tényként elfogadva, megfordította a bizonyítási terhet és a jogelőd alperes kötelezettségévé tette annak bizonyítását, hogy a járműszerelvény túlsúlyos volt. Ezzel szemben a Mérésügyi tv. 13. § (3) bekezdésére tekintettel a hiteles mérőeszközön mért eredménnyel szemben a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy az általa üzemben tartott járműszerelvény az ellenőrzéskor nem volt túlsúlyos.

[40] A felperes ennek cáfolatára a CMR fuvarlevélre és a forgalmi engedélyekben lévő súly adatokra hivatkozott. Nem utalt ugyanakkor arra, hogy az elindulás pillanatában hiteles mérlegelési adat állna rendelkezésre a járműszerelvény össztömegének megállapítására, a rakodótér ajtaja plombával lezárásra került volna, továbbá arra sem, hogy az útvonalon egyetlen ponton sem állt meg, illetőleg ennek igazolására semmilyen bizonyítékot nem csatolt. A gépjárműszerelvény megállásának kizárására vonatkozóan a tachográf korong lehetséges vizsgálatára csak a felülvizsgálati kérelmében utalt, ilyen bizonyítási indítványt azonban a megelőző eljárásban és az elsőfokú perben sem terjesztett elő. Ezzel ellentétben áll azonban a zalakomári pihenőhelyen álló állapotban történő mérésre (mérlegelésre) vonatkozó nyilatkozata, amelyre vonatkozó dokumentumot szintén nem csatolt. A jogelőd alperes állítása szerint a mérés időpontjában egyetlen felperesi útvonalat érintő mérési hely volt objektív üzemmódban, amely hitelesítési bizonyítvánnyal rendelkező mérőeszköz üzemelt.

[41] Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást arról, hogy az alperes, illetőleg az elsőfokú hatóság az eljárás során az Ákr. 62. §-ában foglaltakat megsértve a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget és iratellenesen állapította meg, hogy alperes az útvonalon lévő mérési pontokkal összefüggésben, illetőleg a felperes

által csatolt okiratokkal összefüggésben semmilyen vizsgálatokat nem végzett, ugyanis azt a korábbiakban kifejtettek szerint a jogelőd alperes határozata indokolása, illetve a módosító határozata indokolása tartalmazza. Tévesen róttá a jogelőd alperes terhére az érintett mérőműszerrel összefüggésben a mérésügyi hatóság megkeresésének mellőzését is. A mérőeszköz igazolt hitelesítése ugyanis szükségtelenné teszi a mérésügyi hatóság megkeresését, hiszen a mérőműszer működésével kapcsolatos hatósági véleményt a hitelesítési bizonyítvány tükrözi.

[42] Amennyiben a rendelkezésre álló iratok alapján a jogelőd alperesi határozat jogszerűségével és az annak alapjául szolgáló tényállással összefüggésben az elsőfokú bíróságnak aggálya merült fel, ebben az esetben az ehhez szükséges bizonyítási eljárást a Kp. 78. § (4) bekezdésében meghatározott korlátok figyelembevételével az elsőfokú bíróságnak kellett volna lefolytatnia, figyelemmel arra is, hogy a jogelőd alperes által elvégzett bizonyítékértékelés megfelelőségét a bíróságnak kell kontrollálnia, de megfelelő szempontok és nem téves prekoncepció mentén.

[43] Alapítalan volt ugyanakkor a jogelőd alperes azon felülvizsgálati hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően rendelkezett a módosító határozata ellen előterjesztett keresetlevél elkészítésével felmerült költség perköltségbe történő beszámításáról. A Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 80. §-a szerint ugyanis – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével felmerült valamennyi költség perköltségnek minősül. A felperes e keresetlevelet első alkalommal az alperes tájékoztatása folytán külön is előterjesztette, majd a jelen perbeli keresetét a módosító határozatra is kiterjesztette. Miután a módosító határozattal szemben előterjesztett keresetlevél elbírálására is jelen ügyben került sor, az mint az igénye érvényesítésével összefüggésben felmerült költség, a perköltség részét képezi.

[44] A Kúria a fentiekben kifejtettek szerint megállapította, hogy az elsőfokú bíróság alapítalanul és tévesen foglalt állást arról, hogy a hiteles mérőeszközre tekintettel a bizonyítási kötelezettség az elsőfokú hatóságot terheli, továbbá iratellenesen állapította meg, hogy az alperes a felperes fellebbezésében felhozott bizonyítékokat nem értékelte, emiatt tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a jogelőd alperes, illetőleg az elsőfokú hatóság az Ákr. 62. §-ában foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[45] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a megelőző eljárás iratanyaga és a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Mérésügyi tv. 13. § (3) bekezdésére is figyelemmel abból kell kiindulnia, hogy a hiteles mérési eredménnyel szemben az ellenbizonyítás a felperest terheli és egy hiteles mérőeszközzel végzett mérés is megalapozhatja a jogszabályszegés megállapítását, amennyiben a mérés helyességét a felperes nem tudja megcáfolni. Amennyiben a rendelkezésre álló bizonyítékok megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve történő értékelése alapján a jogsértés megállapításával összefüggésben változatlanul aggálya merül fel, ebben az esetben az elsőfokú bíróságnak lehetősége van arra, hogy az érintett mérőponton lévő mérés körülményeinek, helytállóságának tisztázása érdekében a mérésügyi hatóságot megkeresse, továbbá kötelezze alperest annak igazolására, hogy az egyéb mérési pontokon volt-e joghatályos mérésre alkalmas, üzemelő mérőeszköz, szükség esetén e körben az alperes indítványára a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-t keresheti meg. Felhívja ugyanakkor a Kúria az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy a járműszerelvény súlyának változatlanságát a felperesnek kell bizonyítani, mint ahogy azt is, hogy a rakomány mennyisége és összetétele a megtett út során nem változott. A bíróságnak azt is vizsgálnia kell, hogy a fuvarlevél és a CMR milyen

dokumentum, annak adattartalma mely körben hitelesen mit tanúsíthat. Csak e vizsgálatot követően bírálhatja el, hogy az alperes e bizonyítékokat okszerűen értékelte vagy sem.

A döntés elvi tartalma

[46] *Hiteles mérőeszköz alapján mért túlsúly esetén a járműszerelvény üzembentartóját az elsőfokú közlekedési hatóság e mérési eredmény alapján jogszerűen bírságozhatja, további bizonyítást nem kell lefolytatnia. Az üzembentartó a fellebbezése során élhet az ellenbizonyítás lehetőségével, ezért a másodfokú hatóságnak érdemben kell vizsgálnia az elé tárt bizonyítékokat.*

[47] *Amennyiben a megelőző eljárásban a másodfokú hatóság határozatában a bizonyítékok értékelésére és a határozat indokolására vonatkozó kötelezettségének eleget tett és a döntéshez szükséges tényállást tisztázta, valamint az előterjesztett bizonyítékok értékelését elvégezte, az elsőfokú bíróságnak kell a döntés esetleges aggályossága folytán a rendelkezésre álló bizonyítékokat a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékelnie és az esetlegesen szükséges (indítványozott) további bizonyítási eljárást lefolytatnia. Ezt követően dönthet arról, hogy az alperes döntése jogszerű-e.*

Záró rész

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 117. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[49] A Kúria a felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2023. március 14.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Szilas Judit s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró, Dr. Figula Ildikó s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró